

EK:n kuntavaaliviestit:

Koulutus ja työllisyyspalvelut

Kunnissa tehtävillä päätöksillä on kauaskantoisia vaikutuksia Suomen osaamistasoon ja yritysten tarvitsemaan osaamiseen. Työllisyyspalvelujen siirto kuntiin tuo kunnille uuden tehtävän. Yritysten osajatarpeet eivät noudata kuntien tai työllisyysalueiden rajoja, vaan tarvitaan tiivistä yhteistyötä eri työllisyysalueiden kesken.

1) Osaamisen perusta rakennetaan perusopetuksessa

Perusopetus on kuntien lakisääteinen tehtävä. Ikäluokkien pienenentyessä on tarpeen arvioida perusopetuksen järjestämisedellytyksiä kuntakohtaisesti. Kunnissa tehtävillä päätöksillä perusopetuksen resursseista on merkittävä vaikutus lasten ja nuorten pärjäämiselle elämässä. Heikkojen osaajien määrän kasvu on huolestuttava kehityssuunta. Perustaitojen merkitys korostuu jatko-opinnoissa pärjäämisen lisäksi myös jatkuvan oppimisen perustana. EK on esittänyt perustaitojen osaamistakuuta. Käytännössä kyse on sen varmistamisesta, että peruskoulun päättyessä jokaisella nuorella on hyvät perustaidot eli sujuva luku- ja kirjoitustaito sekä matematiikan perusosaaminen ja digitaidot. Tästä on huolehdittava nykyistä paremmin. Oppimisen ja mielenterveyden haasteisiin vaikuttavimpia ovat oikea-aikaisesti ja mahdollisimman varhain kohdennetut tukitoimet. Jokaisen lapsen ja nuoren on myös tärkeää kokeilla ja oppia yrittäjyys-, työelämä- ja taloustaitoja.

2) Varhaiskasvatuksessa yksityiset palveluntuottajat ovat kunnille hyviä kumppaneita

Yksityiset päiväkodit tarjoavat perheille monipuolisia vaihtoehtoja kunnallisen varhaiskasvatuksen rinnalla. Toimiva yhteistyö edellyttää kunnilta pitkäjänteistä sitoutumista.

3) Lukion yrittäjyys- ja työelämäyhteistyöllä on suuri merkitys nuorten tulevaisuudelle

Lukiokoulutuksen saavutettavuudesta ja opiskelijan valinnan mahdollisuuksista tulee huolehtia eri puolilla Suomea mm. hyödyntämällä etäopetuksen mahdollisuuksia. Oppilas- ja opiskelijahuollon palvelujen saavutettavuudesta on tärkeää huolehtia yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa.

4) Ammatillisen koulutuksella on tärkeä rooli työurien ja yritysten osajatarpeiden näkökulmasta

Ammattiosaamista tarvitaan eri aloilla. Ammatillisen koulutuksella on keskeinen rooli yhteiskunnassa yksidioiden ja työelämän osaamistarpeisiin vastaamisessa. Kyse ei ole vain nuorten koulutuksesta, vaan ammatillisen koulutuksen merkitys korostuu työuran aikaisen osaamisen hankkimisessa. Oppisopimusta voitaisiin hyödyntää nykyistä monipuolisemmin sekä rekrytoinneissa että osaamisen kehittämisessä. Ammatillisen koulutuksen johtamista, tiiviimpää työelämäkumppanuutta ja laatua voitaisiin vahvistaa siirtymällä osakeyhtiömalliin ammatillisen koulutuksen järjestämisessä. Näin voidaan myös lisätä elinkeinoelämän yhteistyötä ja edustusta koulutuksen järjestäjien toiminnassa ja päätöksenteossa.

5) Työllisyyspalveluissa myös yritykset ovat asiakkaita

Yksityisen ja julkisen kumppanuusmallit on hyvä ottaa laajasti käyttöön työvoima- ja koulutuspalveluissa kunnissa sekä työllisyysalueilla. Henkilöasiakkaiden työllistyminen ei onnistu ilman työnantajia. Yritysten tarpeista lähtevät koulutusmallit rekry- ja täsmäkoulutus ovat toimivia ja yhteisrahoitteisia tapoja parantaa työllisyyttä ja varmistaa yrityksille osuva osaaminen. Näiden lyhytkestoisten koulutusten saatavuus on varmistettava myös uusilla työllisyysalueilla. Julkisten varojen tehokas käyttö ja vaikuttavat monipuoliset palvelut työllisyyspalvelujen asiakkaille voidaan varmistaa hyödyntämällä yksityisten palveluntuottajien ja yksityisessä toimintamuodossa toimivien ammatillisten oppilaitosten osaaminen.

Lisätietoja: johtava asiantuntija Mirja Hannula (mirja.hannula@ek.fi, 040 5002506), asiantuntija Mikko Vieltojärvi (mikko.vieltojarvi@ek.fi, 044 5345294) ja asiantuntija Mikko Räsänen (mikko.rasanen@ek.fi, 040 722 4100)